

עין משפט‏**נר מצוה**

א א ב מיי פ"ו מהל' ממזין ומטפי'ן הלכה יאי:
ב ב מיי פ"א מהלכות קרבן פסח הלכה טו:

תורה אור השלם

1. וקל מנחה אשר תאפה בתנור וקל נעשה במרחשת ועל מנחת לבנות המוקריב אקח לו תהרה:
ירקא ו ט

רבינו גרשום

במקום אחר: קרבן אחד אמרו לך. כלומר קרבן אחד ממין אחד יביא מנחת מאפה ולא שנים ואם היה מבוא מנחה חלות ומנחה ריקון היה בי קרבנות: אייל ר' שמעון אילו נאמר קרבן קרבן (בי פמיני' בספיק ירימי' אומר חלות קרבן אחד וריקון קרבן אחד נכשיו שלא נאמר אלא קרבן א' משמע וחלות וריקון קרבן א' ואם רצה להביא קרבן א' וקרבן א' הוא: מה וכל האומר למטה בי מניין בכל אשה ואחד דוכל נעשה במרחשת ועל חובה שני מנין הן וכל מנחה בלילה בשמן והרבה בי מנין הן ואם היא מנחה א' משיניה לא יביא אף כל האומר לפניה במנחת מאפה בי מנין הן ואם הביא מנחה א' משניה לא יביא חלות לחודיהו וריקון חלוא לחודיהו אימא לא יביא קמיל בשמן בשמן דאיהו שירצה יביא ירוי: איבא ביהוה דיעבד דלוי יוסי ב' יהודה אפי' דיעבד נמי לא דכל תנא בתרא לטפרי מילתא קא אתי:

ההרן עלך כל המנחות.
גמ' אין. היינו אפיה:
שבת. לפי שבילי ששה עשר היה נקצר: בלא טירחא שאינו צריך להוקירו הרבה האבק ממנו ויהיה עשורן:
דהכי שביחא מילתא. שא' יהא צריך ליטול אלא האבק הכורה שבו. ואל ירבה במלאכות הרבה לקצור ולטחון יותר מצורך וכן שאר המלאכות משמשות הקצרה ועד שעת הוקרה:
כיון דאפישר להוציא אומרין בכיבי טפי לא טרחינן כדעבידנן בחול ה"נ כיון דאפשר משלש לאפקין עשורן מוכרח לא טרחינן בחמש כדעבינן בחול:
דליכא בוין קדשים גבי עובר דהא אפשר להוציא עשורן מוכרח מגי אבל גבי פסח דאיכא בוין קדשים אי לא מיפשט כולו שלא יהיו קדשי שמים

סג:

רבי ישמעאל [9] [וחכמים אומרים]
אחר שבת ואחד הול' משלש היה בא. שנת דמודה רבי ישמעאל מוכיר גרישא ונספ"ק דסוסה

(דף כ.) דפליגי רבי אליעזר ורצנן במחללת ואמר רבא בגדולה דכולי

עלמא לא פליגי דסתמא לסיכון כי פליגי בקטנה ומקשי אציי אי הכי אחת גדולה ואחת קטנה אחת קטנה ואחת גדולה מצעי ליה אין גירסא זו נכונה ואיפכא גרסינן כדמוכח הלא דההוא דמדודו רצנן מצעי ליה למימני גרישא וכן ההיא דתנן צפרק צמרא דרשא השנה (דף טט:) אחת יצנה ואחת כל מקום שיש צו צ"ד 7 6

מפשיטי את הפסח עד החזה.
דך רגליו מתחיל והולך ומפשטי עד החזה ליטול אימרויו ולא דמי להיא דמניא צצכרות צפרק כל פסולי המוקדשין (דף לג.) וצתמורה פרק ולד טטאט לעשות נוד שלס וצריך להוציא 6 רגליו מוצארו ולא דווקא נקט הכא פסח יא דכלל קרבן ציצור של שנת הוה מני לאשמועינן ונקט פסח לרבותא אף על פי שיש פסחים מרובים ונלאין מוטלין כנצילה אי נמי משום רבותא דצנן דאפילו לצורך ימיד המיכו אי נמי דווקא בפסח שרו רצנן דחשו שלא יתקלקל הצצר משום דעיקרו לאכילה:

שחט

רבי ישמעאל אומר 6 עומר היה בא בשבת משלש סאין ובחול מחמש 6 וחכמים אומרים אחד שבת ואחד חול 8משלש היה בא רבי חנינא סגן הכהנים אומר בשבת היה נקצר ביחוד ובמגל אחד ובקופה אחת ובחול בשלשה בשלש קופות 10 ושלש מגלות וחכמים אומרים אחד 2שבת ואחד חול מובחר 7 בשלשה סאין אתי ולא שנא בחול ולא שנא בשבת אלא רבי ישמעאל מאי קסבר אי קסבר עשורן מוכרח לא אתי אלא מחמש אפילו בשבת נמי אי משלש אתי אפילו בחול נמי אמר רבא קסבר ר' ישמעאל עשורן מוכרח בלא טירחא אתי מחמש במירחא אתי משלש בחול מייחנין מחמש דהכי שביחא מילתא בשבת מוטב שירבה במלאכה אחת בהרקדה ואל ירבה במלאכות הרבה אמר רבה ר' **ישמעאל** ור' **ישמעאל** בנו של ר' יוחנן בן ברוקה אמרו דבר אחד רתניא 6ארבעה עשר שחל להיות בשבת מפשיט את הפסח עד החזה 10 דברי רבי ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקה ר' יוחנן בן ברוקה התם כל היכא דאפשר לא טרחינן הכא נמי כיון דאפשר לא טרחינן ממאי דלמא עד כאן לא קאמר ר' ישמעאל הכא אלא דליכא בוין קדשים אבל התם דאיכא בוין קדשים אימא

משוצת הדצר דהוי עשורן מוצחר טפי שאין ממציא מכל סאה אלא מעט אותו סלת דק היוצא ראשון:
מוטב שירצה במלאכה אחת.
מוטב שחלל פעמים הרבה שנת במלאכה אחת כגון שירקד הג' סאין פעמים הרבה:
ואל ירצה במלאכות הרבה.
שיקזור וזרע ויצרור ויטחן וירקד שתי סאין יומר:
יב' עד החוה.
שיכול להוציא את האימורים:
לא ערחינן.
יותר צצצת:
בוין קדשים.
מזיו מופשט ועומד כך עד הלילה ודומה כנצילה:
אבל

כל המנחות באות מצה פרק חמישי מנחות

וכי נאמר קרבן קרבן.
אחד דשני קרבנות הס:
והלא לא נאמר אלא קרבן אחד.
ואע"פ כן כתב דו שני מינין אלמא שניהן אפייתן 1 פותמן ומערבן עד

וכי נאמר קרבן קרבן שני פעמים והלא לא נאמר אלא קרבן אחד ונאמר בו חלות וריקיון מעתה רצה להביא חלות מביא ריקיון מביא 6מחצה חלות ומחצה ריקיון מביא וכולן וקומץ משניהם ואם קמץ ועלה בידו מאחד על שניהם יצא רבי 6 יוסי ב"ר יהודה אומר מנין לאומר הרי עלי מנחת מאפה שלא יביא מחצה חלות ומחצה ריקיון ת"ל 1 וכל מנחה אשר תאפה בתנור וכל נעשה במרחשת ועל מחבת לכהן המוקריב אותה לו תהיה וכל מנחה בלולה בשמן והרבה לכל בני אהרן תהיה מה וכל האמור למטה שני מינין חלוקין אף וכל האמור למעלה שני מינין חלוקין ורבי יהודה שפיר קאמר ר' שמעון אמר לך כיון דכתיב בשמן בשמן כמאן דכתיב קרבן קרבן דהוי ורבי שמעון אי לא כתיב בשמן בשמן דמי ואמינא דווקא מחצה חלות ומחצה ריקיון אבל חלות לחודיהו וריקיון לחודיהו אימא לא קא משמע לן רבי יוסי בר' יהודה היינו אבוח איכא בנייהו דאי עבר:

הדרן עלך כל המנחות

רבי ישמעאל אומר 6 עומר היה בא בשבת משלש סאין ובחול מחמש 6 וחכמים אומרים אחד שבת ואחד חול 8משלש היה בא רבי חנינא סגן הכהנים אומר בשבת היה נקצר ביחוד ובמגל אחד ובקופה אחת ובחול בשלשה בשלש קופות 10 ושלש מגלות וחכמים אומרים אחד 2שבת ואחד חול מובחר 7 בשלשה סאין אתי ולא שנא בחול ולא שנא בשבת אלא רבי ישמעאל מאי קסבר אי קסבר עשורן מוכרח לא אתי אלא מחמש אפילו בשבת נמי אי משלש אתי אפילו בחול נמי אמר רבא קסבר ר' ישמעאל עשורן מוכרח בלא טירחא אתי מחמש במירחא אתי משלש בחול מייחנין מחמש דהכי שביחא מילתא בשבת מוטב שירבה במלאכה אחת בהרקדה ואל ירבה במלאכות הרבה אמר רבה ר' **ישמעאל** ור' **ישמעאל** בנו של ר' יוחנן בן ברוקה אמרו דבר אחד רתניא 6ארבעה עשר שחל להיות בשבת מפשיט את הפסח עד החזה 10 דברי רבי ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקה ר' יוחנן בן ברוקה התם כל היכא דאפשר לא טרחינן הכא נמי כיון דאפשר לא טרחינן ממאי דלמא עד כאן לא קאמר ר' ישמעאל הכא אלא דליכא בוין קדשים אבל התם דאיכא בוין קדשים אימא

לחלות ואחד לרקיקון דליהו משמע דשני קרבנות הס:
והלא לא נאמר אלא קרבן אחד.
ואע"פ כן כתב דו שני מינין אלמא שניהן אפייתן 1 פותמן ומערבן עד לקמן עה.)
ואחר כך צוללן כאחת צשמן:
רבי יוסי צרבי יהודה כאצוה צצירא ליה כדמפרש לקמן:
מה וכל האמור למטה שני 1 מינין.
ה1 נעשה במרחשת וצמחצת שתי מינין קרבן 1 הוא ואס הביא מחצה מה וצמחצה מה לא יאל וכל מנחה צלולה צשמן וחריצה שני מינין הן:
אף כל 1 וכו' שני מינין 1.
כלומר חלות וריקיון האמורים ציוקרא 13 שני מינין ואין מאצטרפינן:
שפיר קאמר צשמן צשמן.
הפסיק הענין שאין צאין כאחת:
ורבי שמעון.
אלמנ כך אי לא כתב צשמן לכל חד:
ה"א.
והאיל ואין הפסק דווקא קאמר מחצה חלות ומחצה ריקיון:
איכא צנייטו דיעבד.
לרבי יהודה דליף אלנך טעמא מקרבנן אחד 6 ה1 דיעבד כשרות לר' יוסי דליף 10 מצלולה וחריצה כי היכי דצלולה דהיא מנחת נדצה ומריצה דהיא מנחת חוטא אפילו דיעבד אס עירבן עליה שמן ואס שס פסול הכי נמי חלות וריקיון דיעבד לא:

הגהות הב"ח
6 רש"י ד"ה אלא צנייטו וכו' מקרא אחד כבוד בדריעבד ולרבי יוסי דליף מצלולה:

מוסר רש"י

מפשיט את הפסח עד החוד.
מתחיל מצולו האחרונים עד החוה שיכל להוציא אימורים שהקטר חלציו דוחין שנת וכו' לא מפשיט מני עד לזרחה לזורך הדיוט הוא 10שם צמחצת מני עד לזורך דלמן מצמסת ממח 10פ"ד מצ"ג גבי הפשטו שהיה מתחיל מן ההללס והיה מפשטיו ויחד עד שניעט לחוה היעב לחוה שזה חל הפלש וצמח למי וצמח 10ואחרי הכרעס ומיין וקפשיטו לא יטפי מייסו מהביע לחוה סילנן ידיו מן הפשטן והתחיל להסתקן צניחוק קאמ.
וצבי עולה דסלה ללל מירק והפשטו וצמח הידים חמלה אחר ההלס.
וצבי פסח נמי מפשיטעו עד החוה דיכל להוציא אימוריו וכל ענין קורעו ומוציאן מיד הוה ליה פירש מן הפשטן.
וקאמר רבי ישמעאל שוב אלו נאמר ומפשטו משום דיון דפירש הוה חזרה מילתא דלחמלתא לנפשה ואלא לזורך צבוה דומיא דלצין ללא מעכבין 10טו קל"ג.)

שיטה מקובצת

6 אומר העומר:
3 קופות ובשליש 3 עד החוה שבת דף קטו צ"ב יבוחס' פסחים דף סה ע"ב:
7 אשייתן פותחין 10 מיני קרבן הן:
11 אף כל מנחה אשר תאפה בתנור:
12 אחד ולא שנים לכתולה הוא דלא הא דיעבד שפיר דמי ולר' 12 עד שמעמידן מצלולה:
13 עד עשורין:
14 לייחי אותן על עשורין:
15 לייחי חשב דהא:
16 דאפשר שיכול להוציא את האימורים עד החוה ה"ד ומה"ד לא:
17 פסח.
והוא הדין לשערי הרגלים או לכבשי העצרת שאם חל בשבת אין בישולם דוחה שבת.
ת"ח:

מסורת הש"ס

6 ונליל טו.
ס.
לקמן עב1.
7 לקמן עב2.
8 ולקמן עב3.
9 ל"ג משלחה 10 שנת קטו:
קל:
11 ומפסחא דפסחסי פ"ד ה"ט1.
12 מינין מרחשת ומחבת שתי מינין.
צ"ק.
13 ונליל טו1.
14 ולקמן עב2:
15 ט צ"ק.
16 ונע"ע מוספות שנת כ:
17 ופסחסי פה.
וקא:
18 ובסוכה ב.
19 ובמכות כ:
ד"ה אחד ובנחמס 20:
ד"ה איה ובקדושין יג.
ד"ה ששקן.
21 כ"ה רנלו דרך פ"ארו.
צ"ק.

הגהות הב"ח

6 רש"י ד"ה אלא צנייטו וכו' מקרא אחד כבוד בדריעבד ולרבי יוסי דליף מצלולה:

מוסר רש"י

מפשיט את הפסח עד החוד.
מתחיל מצולו האחרונים עד החוה שיכל להוציא אימורים שהקטר חלציו דוחין שנת וכו' לא מפשיט מני עד לזרחה לזורך הדיוט הוא 10שם צמחצת מני עד לזורך דלמן מצמסת ממח 10פ"ד מצ"ג גבי הפשטו שהיה מתחיל מן ההללס והיה מפשטיו ויחד עד שניעט לחוה היעב לחוה שזה חל הפלש וצמח למי וצמח 10ואחרי הכרעס ומיין וקפשיטו לא יטפי מייסו מהביע לחוה סילנן ידיו מן הפשטן והתחיל להסתקן צניחוק קאמ.
וצבי עולה דסלה ללל מירק והפשטו וצמח הידים חמלה אחר ההלס.
וצבי פסח נמי מפשיטעו עד החוה דיכל להוציא אימוריו וכל ענין קורעו ומוציאן מיד הוה ליה פירש מן הפשטן.
וקאמר רבי ישמעאל שוב אלו נאמר ומפשטו משום דיון דפירש הוה חזרה מילתא דלחמלתא לנפשה ואלא לזורך צבוה דומיא דלצין ללא מעכבין 10טו קל"ג.)

שיטה מקובצת

6 אומר העומר:
3 קופות ובשליש 3 עד החוה שבת דף קטו צ"ב יבוחס' פסחים דף סה ע"ב:
7 אשייתן פותחין 10 מיני קרבן הן:
11 אף כל מנחה אשר תאפה בתנור:
12 אחד ולא שנים לכתולה הוא דלא הא דיעבד שפיר דמי ולר' 12 עד שמעמידן מצלולה:
13 עד עשורין:
14 לייחי אותן על עשורין:
15 לייחי חשב דהא:
16 דאפשר שיכול להוציא את האימורים עד החוה ה"ד ומה"ד לא:
17 פסח.
והוא הדין לשערי הרגלים או לכבשי העצרת שאם חל בשבת אין בישולם דוחה שבת.
ת"ח:

מסורת הש"ס

6) שנת קנ"ג: ר"ה ס"א;
7) תוספתא פסחים פ"ה ה"ז;
8) רצבה אמר פטור ורצה אמר חייב כן נסמן לזכות וכן נשמקון;
9) רצבה אמר פטור ורצה אמר חייב;
10) י"ח לאו דכחול נמי כמי בשלשה;
11) ולקמן סה"ל;
12) גי' ז"ק כי שחט עשה כיון דעדיין לא טי' ומוחק מוטת למילתיה קמיינן. ז"ק;
13) ז"ל דפטור כרצבה לאו;
14) ז"ל מןתוספתא ז"ק ט"ז;
15) להרבות בשבתי החקיקה רש"י;

הגהות הב"ח

6) רש"י ד"ה חגי בלא גזי ובי טעם בענין אבא ס"ל דבם בחול בשלשה הו"ד;

מוסף רש"י

בין שניראה. החט בעליל. בעילוי לכל ויש לעטע שפלוסי פ"ט דין ויקויפוס ל"ס ופין ל"ח לחלוש חין לחמוס חללנ שנת וולג ובעטר לפני ז"ד. ממלנין (שבת קנ"ג). אן גראה בעליל. אן מחללין. לפי שאין טורף (ד"ה כא).

רבינו גרשום

מוטלין כנבילה כל היום: אכל הכא. יבבי עומר דלא איבעריו צורך גבוה עד דאיתעביד כוליה אימא כרבנן סבירא ליה דלא שני שבת לחול (תם) והכי אפרין אן סבירא ליה דבחול אחי מחמט שבתי נמי ליתיה מחמט ואי שבת ליה דבחול אחי משחט בשבת נמי ליתיה משחט: והכי"א אחד שבת ואחד חול נקטר בני אדם ובי קובעו רבני מבלויה כדי לפורס הרוב שרודה שבת להוציא מלבן כל ביוחסי שאומי אינו רודח: עד כאן לא קאמר ר' ישמעאל אבא. דבשבת משחט אלא דליכא פרסוטי מילתא רבין שליש לחמט מאי פרסוטי איכא אבל לעונן קצרה דבעין פרסוטי מילתא דרבנן שריחא נקצר בעסק גדול מבני הביתוסין אימא כרבנן סבירא ליה: אכל הכא ברישא דלא איתעביד צורך גבוה בהלכתו. אימא כרבנן סבירא ליה דלא שני בין שבת לחול אלא בעיד שבתי כבחול קצירה כל צרכי וכן נמי יא סבירא ליה דמחמט בשבת נמי מחמט כבחול ואלא כד' ישעשאל: מחללין עליו את השבת. לצאת שלוחו ב"ד ר' יוסי אומר אן נראה בעליל לכל העולם אן מחללין עליו השבת. כיון שאשכח שבראית הלבנה לכל העולם אן טרוחין בשבת: אבל התם בעדות החדש. דאם לא יצאו עשיתי להעיד כשראה לא יהיו יוצאים נמי כשלא ראה בעליל ונמצא מכשילין אימא כרבנן סבירא ליה דיוצאין דליכא צורך גבוה בבבלין כבודות החדש כשראה בעליל. אימא כרבנן ס"ל דלא משני בין שבת לחול: שתי חטאות של צבור. כון שרידו ר"ח שחל בשבת ושל מועדות חייב על הגשה משום איסור שבת או דר"ט: ואפי' נתקשר לו בשניה כגון

אבל. גבי עומר דלא איתעביד טורף גבוה א' כדלמרינן (ברכי ישמעאל) לעיל) בדחמש שביחא מילתא טפי אימא כרבנן ס"ל דלמרי דשבת עבדינן כל מה דבעי ליה ככחול ואי הוה בעי טפי יא' עבדינן 6) וזכחול בשלשה: **אבל הסם**. מילתיה דרבי מנינא דליכא פרסומו מילתא בשלשה בני אדם טפי מציחיד אימא רבי ישמעאל כרבנן ס"ל ועבדינן בשלשה דפרסם הדבר שקצירת העומר צמואלי ט"ו בניסן מפני הביימוסיס שאומרים חין העומר בא אלא **באחד בשבת**: **אבל כהא**. לגבי שלש סאין לא איתעביד טורף גבוה כהלכתו אלינא דרבי ישמעאל דקאמר בחמט שביחא מילתא: **בין שניראה**. הלבנה בעליל לכל העולם: **אם נראה בעליל אין מחללין עליו אם השבת**. ללכת ולהעיד לז"ד שהי א"ש כיון דבעליל נראה ז"ד נמי ראוהו: **אבל הסם**. גבי לבנה דליכא מכשילן לעמיד לבא דזימנין דלא יראה בעליל ויאמרו העדים כמו שרצינוהו אנו כן ראוהו ז"ד ולא נחלל שנת וליכא מכשול דלא יחא חדש נקבע כהלכתו: **דליכא טורף גבוה**. דאזינו קרבן ולא ניתנה שבת לדחות אותו היום משום דבר אחר: **אבל הכא דליכא טורף גבוה**. דכחמש הג' סאין ומגו דנדחה מפני הג' נדחית נמי אלל החמט: שחט. בשבת ז' חטאות של ציבור כגון י"ב א' מן שעירי ע"ז ושעירי רגל בשבת שמתוך הרגל: **חייב על השגיה**. חטאת דשוגג הוא כסנור מותר לשחטן בשבת הואיל ושל ציבור **זעיל** וטעה דכיון דשחט נראה מן לא חזי האי לציבור: **ואפי' נתכפר בשגיה**. כגון שגשף דס' הראשונה לאחר שחיתט שניה דליכא ליממר ליפטריה לגמרי משום דקמיימא צרשות שחט אע"ג דסוף לא כפר אלל בשגיה אשתי נמי הואיל ובה כפר ליפטנ עליה אפ"ה חייב אשניה ופטור ארלשונה דצמר שחיתט אולינן: **אפי' נמלאת הראשונה כעושה**. קודם שחיתט שניה וליכא משום (מלאכי א') הקריצהו נל לפתמן ושחט שניה חייב: **לפניו**. בשבת: **ולא עוד אלא**. אפי' לכתמילה אומרים לו לאחר שחיתט כחושה הכא שמינה לכתמילה ושחוט: **סמי כחושה**. ממילתא קמיימא דרצה: **ואיבעית אימא**. הא קמיימא רבי אמר אמרה וסמי רצה מיינה: **בבני מעיין**. יא' מתמילה היה נראה שמינה והשתא הוא דמשתמח בשבת נמי מחמט כבחול ואלא כד' ישעשאל: מחללין עליו את השבת. לצאת שלוחו ב"ד ר' יוסי אומר אן נראה בעליל לכל העולם אן מחללין עליו השבת. כיון שאשכח שבראית הלבנה לכל העולם אן טרוחין בשבת: אבל התם בעדות החדש. דאם לא יצאו עשיתי להעיד כשראה לא יהיו יוצאים נמי כשלא ראה בעליל ונמצא מכשילין אימא כרבנן סבירא ליה דיוצאין דליכא צורך גבוה בבבלין כבודות החדש כשראה בעליל. אימא כרבנן ס"ל דלא משני בין שבת לחול: שתי חטאות של צבור. כון שרידו ר"ח שחל בשבת ושל מועדות חייב על הגשה משום איסור שבת או דר"ט: ואפי' נתקשר לו בשניה כגון

אבל. גבי עומר דלא איתעביד טורף גבוה א' כדלמרינן (ברכי ישמעאל) לעיל) בדחמש שביחא מילתא טפי אימא כרבנן ס"ל דלמרי דשבת עבדינן כל מה דבעי ליה ככחול ואי הוה בעי טפי יא' עבדינן 6) וזכחול בשלשה: **אבל הסם**. מילתיה דרבי מנינא דליכא פרסומו מילתא בשלשה בני אדם

רבי ישמעאל פרק שישי מנחות

סד.

שחט שתי חטאות של ציבור. לא נקט עולות משום דליכא בא' עולות טובה 6) (כמו שפי') אבל חטאות ליכא אלא אחת ברוב פעמים: **ואפי'** נתכפר בשניה. לא דמיא לזעיל דצמקון צמר מחשבתו אזלינן או צמר מעשיו דהתם אס יצא אליהו ואלמנ שהיא

כחושה צבני מעיים היה מציא שמינה ולא דמי נמי לטעמא בב' דצבר מזהו ועשה מזהו: **להעלות דגים** והעלה דגים ותינוק רבא אמר חייב. לא דמי לאופס מיו"ט לחול דצפרק אלו עוברין (פסחים 97 מו:); דפטרינן מטעם הואיל ומקלעי ליה אורחין וימנא הכא נמי הואיל ופטור ליה אמיוק פטור נמי אדגים דהתם הוא דלפייתו חזיל ללורך יו"ט אבל הכא לידת דגים לא חזיל בשבת: **שתיים** מיייתנין בו'. לא מני למיפשטה מהא דמניח צפי"ב דלשפון חמייניה להסם רגב זמיניה צעירוינן (97 סה:). היינו על ידי עונד כוכביס דכפירש שס דקוננ' וכן [ויפרש] 7) ר"ס ואפי' מיייר ע"י ישראל ניחא דהתם ליכא אלא איסורא דרבנן 8) ובתוס' מילה דהיא גופא דמיא שנת לא גזור: **משום**

אחד 6) דהנן 8) בין שניראה בעליל ובין שלא נראה בעליל מחללין עליו את השבת רבי יוסי אומר אם נראה בעליל אין מחללין עליו את השבת מי לא א"ר יוסי התם כיון דאפשר לא טרוחינן הכא נמי כיון דאפשר לא טרוחינן ממאי דלמא עד כאן לא קאמר רבי ישמעאל הכא אלא דליכא נמצאת אתה מכשילין לעתיד לבא אבל התם דבציצת אתה מכשילין לעתיד לבא דליכא אומא כרבנן סבירא ליה א נמי עד כאן לא קאמר רבי יוסי התם אלא דליכא צורך גבוה ולא ניתנה שבת לדחות אבל הכא דאיכא צורך גבוה וניתנה שבת לדחות אימא כרבנן ס"ל איתמרו 9) שחט שתי חטאות של ציבור ואינו צריך אלא אחת אמר רבה ואיתימא רבי אמי חייב על השניה ופטור על הראשונה ואפילו נתכפר לו בשניה ואפילו נמצאת ראשונה בחושה ומי אמר רבה הכי והא אמר רבה יהיו לפניו שתי חטאות אחת שמינה ואחת כחושה שחט שמינה ואח"כ שחט כחושה חייב כחושה ואח"כ שמינה פטור וילא עוד אלא שאומרים לו הבא שמינה לכתחלה ושחוט איבעית אימא סמי כחושה מקמייתא 10) ואיבעית אימא ההיא רבי אמי אמרה א"ל רבינא לרב אשי נמצאת הראשונה כחושה בבני מעיין מהו 11) בתר מחשבתו אולינן וגברא לאיסורא קא מיכוין או דלמא בתר מעשיו אולינן א"ל לאו היינו דרבה ורבא דאיתמר שמע שטבע תינוק בים ופרש מצודה להעלות דגים והעלה דגים חייב להעלות דגים ותינוק 12) רבא אמר חייב ורבה אמר דפטור ועד כאן יז רבה לא קא פמר אלא כיון דשמע אמרו" 13) נמי דעתיה אתינוק אבל לא שמע לא ואיכא דאמרי א"ל 14) היינו פלוגתיהו דרבה ורבא דאיתמר 15) 16) (לא) שמע שטבע תינוק בים ופרש מצודה להעלות דגים והעלה דגים חייב להעלות דגים והעלה תינוק ודגים רבה אמר דפטור ורבא אמר חייב רבה אמר פטור ויזל בתר מעשיו ורבא אמר חייב וזל בתר מחשבתו אמר 17) רבה יחולה שמודרוהו לגרוגרת אחת ורצו עשרה בני אדם והביאו עשרה גרוגרות בבת אחת פמורין אפילו בזה אחר זה אפילו קדם והבריא בראשונה בעי רבא חולה שאמדרוהו לשתי גרוגרות ויש שתי גרוגרות בשתי עוקצין ושלש בעוקץ אחת הי מייניהו מיייתנין שתיים מיייתנין דחוו ליה או דלמא שלש 18) מיייתנין דקא ממעמא קצירה פשיטא השלש מיייתנין

מותר לאו שמינה הואיל ושל ציבור הוא אלל לשחיתא אסורה איכוין: **בצר מעשה**. ואיגלאי 19) למפרע דשפיר עבד: **לאו היינו דרצה ורצה**. כלומר יח לתרויהו חייב דצתר מחשבה אולינן דעד כאן לא פטר רצה אלל כיון דשמע טענע תינוק איכא למימר מחשבתו נמי אתינוק הואי: **לאו היינו פלוגתייהו**. כלומר יח' לרצה פטור ולרצה חייב האי שחוט דטעמא דרצה 20)דפטור לאו משום דשמע אלל משום דאזלינן צתר מעשיו וה"ה אפי' לא שמע והאי דנקט שמע לאשמועינן דאפי' שמע כי העלה דגים בלא תינוק חייב: **חולה שאמדרוהו לגרוגרת**. וסא יאכל 21) אחת ירפא: **ואפי' בזה אמר זה**. דכוין למזהו נתכוונו פטורין דהרזח לחולה משוכח יומא פד'7: **עוקץ**. וצ' שהוא תולה צו: **דקממעט קפירה**. דאין קוטר אלל מלישה אחת: **דעד**

1) אפי' נתכפר בשניה שרוק דמה תחת הראשונה שנאברה אפי' הכי חייב: או אפי' נמצאת הראשונה כחושה והשניה דעיקר מצוה בשמינה. אפי' חייב על השניה: ולא עוד אלא שאומרו לו אם נמצאת הראשונה בחושה. אומרו' לו הבא אחת שמינה לכתחילה ושחוט: סמי כחושה מקמייתא דלא חימא ראשונה כחושה. ואיבעית אימא ר' אמי אמרה לקמייתא ולא רבה: נמצאת הראשונה בחושה בבני מעיים. שאין בה חלב דלקטרה ובשאר הגוף נראית שמינה וגברא לאיסורא קא מיכוין דהא הואי נראית שמינה ואפי' הכי שחט אחרותי או דלמא בתר מעשיו אולינן כיון דשניה שמינה בבני מעיים ולא הראשונה ליכא איסורא: רבה אמר פטור וזיל בתר מעשיו והא אסיק תרובא. רבא אמר חייב דהא לא איכוין אלא לרגלי: (ותנין יש) [וחלף] שאמדרוהו לגרוגרת אחת. שאם יאכל גרוגרת אחת תשוב ורחו אליה: ורצו עשרה [בני אדם] בשבת פטורין. דאולינן בתר מחשבה וכוילוהו איכוינו לצורך חולה: ויש שמי גרוגרות בשתי עוקצין. במחובר באילן:

עין משפט ונר מצוה

ג א מיי פ"ג מלכות קדוש

החט ה' ז':

ד ב ג מיי פ"ג מהל' שגגות

הכס ע"ו:

ה ד ה מיי פ"ג מהל' שבת

הכס ע"ו:

ו ו מיי פ"ג מהלכות שגגות

ה' טו טושי"ע א"ח כ"ו

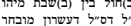
שחט טעף י"ג:

ז ד מיי פ"ג מהל' שבת הכס

ז טושי"ע טעף ע"ו:

ח ה מיי שס הלכות טושי"ע

שס טעף ח:

שיטה מקובצת

6) אימא כרבנן סבירא ליה. לאו דוקא כרבנן רבא רבנן אמרו אחת שבת ואחד חול משלש היה בא אלא כלומר כדון רבנן דאינן מחללין בין (בחול) בין (בשבת) מהו י"ל דס"ל דעשורו מוכרח אינו אלא מחמטה ואפי' שבתא בא מחמטה. ת"ח: 7) דאביעת אימא כו'. ואי"ח אפי' לא משני דשאי הכא דנמצאת כחושה לאחר שחיתט בשבת שחיתט לאיסורא קא מכיין והתם דפטור רבה כשירע אפי' שחיתט שהראשונה בחושה וי"ל דאינו רוצה להכניס ראשו בכפיצא דברינא דבסתמן יא בתר מחשבה לאולינן (ואו בתר מעשיו אולינן. ת"ח: 8) בחר מחשבתו אולינן. הקשה מהר"ם שם בכך כיון דלא בעיד איסורא וכי נתכרין לאכול חלב ואכל שמן מחייב ותיורין דלא דמי לאוכל שומן שהוא היתר נגזר אבל הכא מן הדין הוי ליה למימר שחייב שרי יצאו צבור ידי חובתן בכחושה אלא שחם ירבעין למיבחר [לפניהן] שבת דהייב שלא היו להביאה כיון שאינו יודע אם מוכרח מן הראשון והשואר הוא את דמיייתו מתניין דלא שבע ומה מיייתי הלא התם נתכרין לאיסורא ועשה איסורא שהעלה הדגים עם התינוק אלא ש"מ דהכא נמי חשיב כעבד איסורא כיון שהיה יודע שהיה מוכרח מן הראשון. ת"ח: 9) לא קא פטר רבה: 10) אמרינן דעתיה נמי: 11) א"ל לאו: 12) דאיתמר ת"ח: 13) אמר רבא: 14) מיייתו מיייתנין: 15) כו' גבוה דאמרו ר' ישמעאל: 16) טפי טפי מבידין: 17) כגון 18) א' שחל ר"ח או חול המועד בשבת דצריך להקריב שעיר חטאת אחת ושגג בשתיים אחר: 19) מעיין דמכתילה היתה נראית: 20) קודם שחיתט שני: 21) למילתיה דאיסורא: 22) דהא שגג כסבור: 23) ואיגלאי מילתא: 24) כלומר דלתרייהו: 25) כלומר דלרבה: 26) יאכל גרוגרת אחת ירפא: 27) עולות טובא. גליין דוקא נקט חטאת [גרבין] עולות שחם [הרבז] חור טורד ברבר מצוה ופטור והוי כו' יוסי. ת"ח: 28) לטעמא ע"י סוכה (דף מב:).

